

Optimerad läkemedelsanvändning i livets slut: ett studieprotokoll för en klusterrandomiserad studie inom iLIVE projektet

Maria Schelin¹, Carl Johan Fürst¹, Christel Hedman^{1,2}

¹ Palliativt Utvecklingscentrum, Lunds Universitet/Region Skåne

² Stockholms sjukhem, Palliativ vård och FoUU

Bakgrund

I livets slutskede förändras målet med vården från prevention och bot till symtomlindring och livskvalitet. De medicinska interventionerna, som läkemedelsförskrivning, anpassas inte alltid till de nya målen. Patienter i livets slut har ofta många läkemedel och nackdelarna med dessa kan överskrida de fördelar man kan förvänta sig i livet slut. Litteraturen vad gäller utsättning av läkemedel är knapphändig och läkare är ofta ovilliga att sätta ut läkemedel i samband med försämring av allmäntillståndet. Därtill förskrivs inte alltid nödvändiga läkemedel för god symtomlindring i livets slut.

Frågeställning

Att studera effekten av ett digitalt verktyg för optimering av läkemedelsförskrivning (OPTMED) i livets slut på: patienters livskvalitet, hur läkemedelsförskrivningen eventuellt förändras och läkarnas upplevelse av OPTMED.

Metod

Verktyget OPTMED kommer att, på basen av patientens förskrivna läkemedel, symtom och journaldata, ge förslag på läkemedelsförändringar till ansvarig läkare. Förändringarna gäller både utsättning av olämpliga läkemedel och insättning av symtomlindrande läkemedel. Läkaren väljer vilka råd hen vill följa.

Studien är en klusterrandomiserad kohortstudie, där patienter från Sverige, Nederländerna och Schweiz inkluderas. Patienter med kortare tid än sex månader kvar att leva kommer att inkluderas från sjukhus och palliativa enheter. Studien är en del av en större internationell kohortstudie, gällande vård i livets slut, där 11 länder deltar och totalt 2200 patienter inkluderas. I Sverige inkluderas 200 patienter, varav hälften kommer få läkemedelsinterventionen. Det primära utfallsmåttet är livskvalitet en månad efter inklusion, mätt med frågeformuläret EORTC QLQ-C15-PAL. Sekundära utfallsmått är läkemedelsändringar, symtomlindring samt oro och önskemål i livets slut.

Resultat

Planerad studiestart är våren 2020 och alla patienter beräknas vara inkluderade december 2021.

Konklusion

Resultatet kommer förhoppningsvis att leda till ett lättanvändbart verktyg för att hjälpa läkare att förskriva och sätta ut läkemedel i livets slut, och på så sätt förbättra livskvaliteten i denna patientgrupp.